

Prídu biskupi z celej Európy

Do Bratislavy prídu predsedovia biskupských konferencií z celej Európy. Od 3. do 6. októbra sa tu uskutoční Plenárne zasadanie Konferencia biskupských konferencií Európy. Jej členmi sú predsedovia biskupských konferencií na kontinente. (sita), Plus jeden deň 27/08/2013

Národný pochod za ochranu života

Katolícki biskupi prosia veriacich, aby sa zúčastnili 22. septembra na Národnom pochode za život. Preto napísali aj pastiersky list, ktorý sa bude čítať v kostoloch po celom Slovensku v nedeľu. Podľa biskupov boj za život nevybojujú jednotlivci, kňazi či biskupi, ale spolu musia kráčať všetci, ktorým záleží na tom, aby život zvíťazil nad smrťou. Tí, čo myšlienku pochodu odmietnu, sa podľa biskupov zaradia medzi ľahostajných. Na celonárodný pochod za život by malo prísť do Košíc niekoľko desiatok tisíc účastníkov. Má ísť o najväčší pochod za život na

Slovensku. Už 21. septembra budú rôzne workshopy na stanovištiach v meste a večer spoločný program v športovej hale. Na druhý deň budú pro-life sv. omše a bohoslužby v košických chrámoch, následne moderovaný kultúrny program na Hlavnej ulici a popoludní pochod za život cez mesto. Košice si organizátori vybrali za miesto pochodu, pretože v súčasnosti sú európskym hlavným mestom kultúry. Cieľom pochodu je upriamiť pozornosť na aktuálnosť otázky ochrany života, či už počatého alebo zomierajúceho. PETER DODEK, Šport 27/08/2013

Peniaze na opravu bazilík či katedrál

Stopäťtisíc eur si rozdelia najväčšie cirkvi na území Prešovského kraja. Krajskí poslanci schválili dotáciu z kultúrneho fondu. Peniaze pôjdu na opravu sakrálnych pamiatok ako sú katedrály, baziliky a pútnické miesta. Prešovský župan Peter Chudík: „V prvom rade sme myšlienku pomôcť trošku k oprave práve týchto miest cirkevných v spojitosti s tisícstopäťdesiatym výročím príchodu Cyrila a Metoda na Veľkú Moravu.“

Miro Škrha, moderátor: „Krajskú dotáciu si rozdelia rímskokatolícka, gréckokatolícka, pravoslávna a evanjelická cirkev.“ Rádio VIVA, 27/08/2013

Pápež vymenil druhého muža Vatikánu

Pápež František vykonal dosiaľ najväčšiu zmenu vo vatikánskom vedení. Do funkcie štátneho sekretára, prakticky druhého muža Vatikánu, vymenoval arcibiskupa Pietra Parolina. Nahradil 78-ročného kardinála Tarcisia Bertoneho, ktorý bol spájaný so škandálmi počas pontifikátu Benedikta XVI. Aféry súviseli s odhalením sexuálneho zneužívania detí kňazmi, únikmi dôverných dokumentov a mocenskými zápasmi v najvyšších cirkevných kruhoch. Parolin má 58 rokov

a doteraz pôsobil ako pápežský nuncius vo Venezuele. Rovnako ako Bertone pochádza z Talianska. (čtk), Pravda 02/09/2013

Pápež telefonuje veriacim

Dobrý deň. Pri telefóne je pápež. Kto vie, čo si pomyslel mladý taliansky študent, keď zdvihol telefón a zistil, že mu zavolala hlava katolíckej cirkvi osobne. Pápež František ostáva verný svojmu predsavzatiu, že chce byť bližšie k ľuďom. Telefonátom už potešil niekoľko veriacich. S každým sa rozprával asi desať minút a na záver im poželal. Markíza, 23/08/2013

Súdia sa s pápežom

Skupina bývalých katolíckych kňazov sa obula do rímskokatolíckej cirkvi. Spolu s ňou zažalovali na súde aj pápeža Františka za to, že sa nemohli oženiť a pritom zostať kňazmi. Ak by im dal sudca za pravdu, kauza spred štrnástich rokov by mohla Svätú stolicu vyjsť až a sedem miliónov dolárov. Presne toľko kňazi požadujú ako odškodné. Oheň do ohňa však prišla aj samotná cirkev, keď ich pred desiatimi rokmi pohnala pred súd za to, že ako kňazi pôsobili v uliciach peruánskeho mesta Chiclayo. TV JOJ, 24/08/2013

Jedinečný Boží zámer

Pri vzťahoch osôb rovnakého pohlavia nie je možné podľa Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania na Slovensku hovoriť o manželstve. Ako sa uvádza vo Vyhlásení o manželstve a rodine prijatého synodou „Manželstvo a rodina sú Božím zámerom pre svet a niet k nim alternatívy, na ktorej by spočívalo Božie zaľúbenie a zaslúbenie požehnaní,“ uvádza sa vo vyhlásení. Šport 24/08/2013

Zlodej vrátil Bibliu

Neznámy zlodej prichystal prekvapenie pokladníkovi jednej z farností v grófstve Východný Sussex: vrátil 200 rokov starú Bibliu, ktorú ukradol v kostole v Hastingsu pred 42 rokmi. Obrovská kniha viazaná v koži s mosadznými sponami sa nečakane objavila starostlivo zabalená v škatuli. Podľa sprievodného listu dielo odcudzil v roku 1971 Nemeč, ktorý napokon podľahol tlaku svedomia. čtk, Pravda 26/08/2013

Orosch sa ujme úradu

Róbert Bezák sa na slávnosť svojho nástupcu nechystá

Trnavskí veriaci žijú prípravami! V piatok slávnostne uvedú do funkcie trnavského arcibiskupa Jána Oroscha. Jeho škandalózne odvolaný predchodca Róbert Bezák sa napriek údajnému pozvaniu do Trnavy nechystá. Priaznivci niekdajšieho arcibiskupa sa však pripravujú pred zahraničnými kňazmi vyjadriť Bezákovi podporu.

Slávnosť uvedenia Jána Oroscha do úradu trnavského arcibiskupa bude v Katedrále sv. Jána Krstiteľa v Trnave. Začína sa v piatok o desiatej. Bude ju viesť bratislavský arcibiskup a metropolita Stanislav Zvolenský. Do Trnavy príde aj apoštolský nuncius na Slovensku Mario Giordana. Zúčastniť sa na nej má takmer šesťsto pozvaných cirkevných hodnostárov z Česka, Ukrajiny a Maďarska. Organizátori počítajú, že o slávnosť bude mať záujem niekoľko tisíc veriacich. Na slávnostnú ceremóniu sa pripravujú aj priaznivci Róberta Bezáka. „Chceme zvoliť spôsob, ktorý by vyjadril, že nie sme proti niekomu, ale za niekoho. Náš prejav bude pokojný a taký, aby chod slávnosti ničím nenarušil,“ prezradil denníku Plus JEDEN DEN jeden z Bezákových podporovateľov.

Policajti nezasiahnu

Na priebeh slávnosti bude dozeráť aj mestská polícia. „Ak sa niekto rozhodne pokojným spôsobom vyjadriť svoj názor, nevidíme dôvod do toho vstupovať,“ povedal náčelník trnavských mestských policajtov Igor Keleši. Veriaci Trnavskej arcidiecézy dúfajú, že sa apoštolský nuncius vyjadrí k dôvodom odvolania Róberta Bezáka.

Ako vnímate inauguráciu Jána Oroscha?

ROBO (36), Trnava, živnostník: Nevie, kde berú ten predpoklad, že tam budú tisícky veriacich. Jedine, že ich navozia ako povinnú exkurziu z východu.

JURAJ (32), Trnava, barman: Ani neviem, že nejaká slávnosť bude. Za Bezáka by o niečom takom hovorilo celé mesto.

PETER (30), Trnava, čašník: Dúfam, že im na tej slávnosti pripomenú meno, po ktorom Orosch nastúpil. Bude to mať ťažké, aby sa Bezákovi čo i len priblížil. **JOZEF VOJČINIAK**

Plus jeden deň 28/08/2013

Dobre platené lajdáctvo

Je absurdné, že štátni úradníci, nie sú schopní preukázať, koľko majetku cirkvám po roku 1993 vrátili. Štát mal pritom na to zriadený špeciálny útvar - Slovenský pozemkový fond, ktorý cirkvám za 12 rokov vrátil najviac pozemkov. Fond však uzatvorené dohody hromadne nespracoval. Je to zaujímavé, lebo všetky tieto dohody museli byť spracované aspoň dvakrát. Bez nich by totiž nebolo možné uskutočniť žiadne zmeny vo vlastníckych právach a hlavne, uskutočniť vklad do Katastra nehnuteľností. Vyriešiť uvedené problémy by bolo celkom jednoduché a podlá väčšiny občanov republiky aj spravodli-

vé. Zaviesť odľuku cirkvi od štátu, ktorej sa pred rokmi dožadovali aj samotné cirkvi. Dnes to už nepožadujú. Veď prečo by aj. Majetky im boli vrátené, z nich nie sú povinné platiť dane a navyše štát financuje ich činnosť. Lenže štát to nie je nejaká pomyselná inštitúcia. To sme my všetci. Je odsúdenia hodné, keď nami poverení zástupcovia nás tak zastupujú, že nemajú ani základnú evidenciu, aby mohli navrhnúť spravodlivejší model financovania cirkvi a náboženských spoločností. Je to obyčajná nezodpovednosť a neveriteľné lajdáctvo.

Tibor Grék, Prievidza
Pravda 24/08/2013

Rušenie nezaplatených hrobov

Bez zaplatenia poplatku môže byť hrob zrušený aj to je obsahom zákona o pohrebníctve. Právna norma sa zrodila pre prípady, ak niektorá strana nesplní svoje povinnosti. Pri jej praktickej aplikácii sa však často objavujú etické otázky.

V Hontianskej Vrbsici nedávno písomne upozornili nájomcov hrobov na potrebu novej zmluvy. V cintoríne totiž na polovicu z 540 hrobov nie je podpísaná nájomná zmluva. V obci stojí prenájom hrobového miesta na desať rokov desať eur.

Karol Pilinský, starosta, Hontianska Vrbsica: „Po výzve sme v zmysle zákona povinní tri roky čakať, potom môžeme hroby odstrániť.“

Farkas Péter, redaktor RTVS:

„Na jar 2007 zrušili vyše 25 hrobov. Išlo najmä o hroby, na ktoré neboli zmluvy a neboli známi ani rodinní príslušníci zosnulého. Časť miestnych však s vtedajším rozhodnutím nesúhlasí.“

Bakai István, Hontianska Vrbsica: „Náhrobné kamene traktorom vytrhli zo zmluvy a nahádzali na kopy. V kostole potom starosta prisľúbil, že náhrobné kamene budú dôstojne rozmiestnené.“

Farkas Péter, redaktor RTVS: „Nestalo sa tak však dodnes, hoci to stanovuje aj zákon. Cintorín v Hontianskej Vrbsici navyše neobjuže s nedostatkom miesta, pričom je ešte mnoho náhrobných kameňov, ktorých vek a stav je podobný ako tých, čo boli odstránené.“

STV 2, 23/08/2013

Augiášov chliev

Ak by sme chceli charakterizovať súčasný stav evidencie cirkevného majetku, mohli by sme ho bez obáv nazvať Augiášovým chlievom. Je naivné sa domnievať, že v navodení poriadku v tomto smere budú cirkvi ústretové. Nebudú, lebo súčasný stav, keď majú aj majetok, aj dotácie od štátu, im vyhovuje. Pasportizácia majetku by však mohla byť využitá v budúcnosti hoci aj na zdanenie tohto majetku. Urobiť poriadok v otázke majetku cirkvi je behom na dlhé trate. Nieje nemožné, ale priam žiaduce urobiť to napriek tomu, že by to zabralo veľa času. Jednou z ciest je identifikácia tohto majetku cez Kataster nehnuteľností. Tam predsa musí byť zapísaný každý vlastníč. Alebo aj tam majú ten spomínaný Augiášov chliev? Verme, že nie.

Štefan Horváth, Banská Bystrica Pravda 24/08/2013

Lekári bez hraníc: Bol to chemický útok

Nezávislá humanitárna organizácia Lekári bez hraníc (MSF) v sobotu potvrdila, že v Sýrii skutočne prišlo k rozsiahlemu útoku chemickými zbraňami. Sýrske nemocnice, ktoré MSF podporuje, ošetrili až 3600 pacientov trpiacich „neurotoxickými symptómami“, z nich 355 zraneniam podľahlo. Pacientov prijali v troch nemocniciach v sýrskom hlavnom meste Damask ešte v stredu 21. augusta, čo je dátum údajného útoku, o ktorom informovali ako prví povstalci. Zatiaľ však nebolo jasné, kto stál za útokom. Západné mocnosti spoločne so sýrskymi povstalcami sú presvedčené, že chemické zbrane použila armáda lojálna prezidentovi Baššárovi al-Asadovi. Ten to ale rezolútne odmieta. Obvinenia z chemického útoku budú oddnes priamo v Sýrii preverovať aj inšpektori OSN, sýrska vláda im to včera dovolila. Povstalci tvrdia, že útoky si vyžiadali až 1300 obetí.

Vysokopostavený člen americkej administratívy včera uviedol, že „je veľmi málo pochybností o tom, že sýrsky režim použil voči civilistom chemické zbrane“. Americký prezident Barack Obama sa zaoberá myšlienkou vojenského zásahu v Sýrii, generáli mu pripravili viaceré alternatívy ďalšieho postupu. Irán včera varoval USA, aby nezašli za „krajnú hranicu“, pokiaľ ide o Teheránom podporovaný režim sýrskeho prezidenta Asada, pretože by to mohlo mať „vážne následky“. Poprední ministri izraelského kabinetu včera vyzvali na reakciu na minulotýždňový chemický útok v Sýrii, ktorý nazvali „hrozným zločinom“. Na čelo odvetnej reakcie by sa podľa nich mali postaviť USA. Najvyšší predstaviteľ katolíckej cirkvi pápež František včera opakovane dôrazne vyzval medzinárodné spoločenstvo na hľadanie mierového riešenia občianskej vojny v Sýrii. **Šport 26/08/2013**

Kedy vymení rúcho za väzenskú uniformu?

Polícia nemá príkaz na dodanie odsúdeného kňaza

LIPTOVSKÝ MIKULÁŠ – Za podvod odsúdený rímskokatolícky farár Vladislav Saniga je ešte stále na slobode. Podľa našich informácií dokonca v piatok odslúžil v Liptovskom Jáne svoju poslednú omšu. Odo dňa, keď padol právoplatný rozsudok, ubehlo 12 dní. Prečo kňaz stále nie je za mrežami?

„Slúžil omšu pred týždňom v nedeľu a teraz naposledy v piatok. Tento víkend už slúžil náš farár, ktorý sa vrátil z dovolenky,“ dozvedeli sme sa včera od veriacich v Liptovskom Jáne. „Omša so Sanigom bola pekná, bolo na nej aj veľa Poliakov, ktorí na Liptove dovolenkujú,“ doplnili miestni. Veriaci zostali po tom, čo sa stalo, zaskočení. „Veľa veriacich dúfa, že to neurobil úmyselne. Iba on však vie, ako to v skutočnosti bolo,“ doplnil pán z Liptovského Jána.

Čakajú na príkaz

Pôvodne okresný súd vymeral trest pre Sanigu na 12 rokov.

Krajský súd mu ho zmiernil na 10,5 roka. Keďže kňaz nebol na pojednávaní, na ktorom rozsudok padol, ešte je na slobode. Súd vydal príkaz na jeho dodanie do výkonu trestu. „Zatiaľ sme žiadosť o dodanie do výkonu trestu zo súdu nedostali,“ povedala včera žilinská policajná hovorkyňa Jana Balogová. Až keď príkaz polícia dostane, môže Sanigu dodať do výkonu trestu. Kedy to bude, je už len otázkou času.

Za čo dostal trest?

Podľa rozsudku sa farár Saniga podieľal na podvode pri predaji farských pozemkov v Dovalove, ktorý sprostredkovala realitná kancelária. Peniaze z predaja – 420-tisíc – totiž putovali na spoločný účet konateľky realitky Ľubomíry Hrončenkovej a Vladislava Sanigu. Z nich však farnosť dostala iba 270-tisíc. Hrončeková dostala tiež 10,5-ročný trest.

ODSÚDENÝ SANIGA: Mal by si odsedieť 10,5 roka.

(sv), Plus jeden deň 26/08/2013

Do kostola na bicykli

Viac ako tisíc ľudí a tisíc bicyklov. Tak to dnes vyzeralo na bicyklovej púti k malému kostolu v Pomínovci pri Ilave. Veriaci všetkých vekových kategórií sa prišli pomodliť a postarať sa o svojich dvojkolesových pomocníkov. Stretnúť dnes na cestách okolo Pomínovca cyklistu a nie jedného, nebol problém. Cieľ cesty mali všetci rovnaký.

Anketa - Opýtaná 1: „Tam je púť cyklistická.“

Katarína Tekel'ová, redaktorka: „Tento rok sa bicyklomer zastavil na čísle tisíc stoosemdesiat tri cyklistov so šesťdesiatich troch miest a dedín.“

Opýtaný 2: „Trebá sa tu pokloniť pánovi.“

Opýtaná 3: „Je tu taká iná atmosféra.“

Opýtaný 4: „Priťahuje to.“

Katarína Tekel'ová, redaktorka: „Ak žijete na dedine, je veľká pravdepodobnosť, že máte aj bicykel. Je to vraj neodmysliteľný a pomerne častý spôsob prepravy do obchodu, do práce alebo jednoducho iba z horného konca na dolný.“

Opýtaný 5: „Je to potrebné k životu.“

Katarína Tekel'ová, redaktorka: „Ako asi často?“

Opýtaný 6: „Denne.“

Katarína Tekel'ová, redaktorka: „A tak treba zabezpečiť aj to, aby boli títo pomocníci bezpeční, no okrem občasného premazania a umytia vraj potrebujú aj trochu duchovnej pomoci.“

Opýtaný 5: „V podstate, čo treba, aby nezahadzoval.“

Kňaz: „Pane a Bože náš, požehnaj tieto bicykle a ochraňuj od nešťastia a škody všetkých, čo ich budú používať.“

Katarína Tekel'ová, redaktorka: „Rovnako je pre veriacich cyklistov dôležitý aj patrón, ktorého by ste tu našli na každom kroku. Pardon, na každom bicykli.“

Muž: „Svätý Krištof, ktorý by mal byť patrón cyklistov.“

Katarína Tekel'ová, redaktorka: „No a hoci majú niektorí ľudia svoj bicykel požehnaný aj niekoľkokrát, stále treba mať na mysli, že k bezpečnosti na ceste sa nepričiní iba niekto tam hore, ale hlavne my sami.“ **Markíza, 25/08/2013**

Kto žíví spor o práva homosexuálov?

Sú Slováci až takí konzervatívni, že odmietajú uznať to, čo je už dávno štandardom v iných krajinách únie? Podľa reakcií, ktoré sa spustili na stratégiu o ochrane ľudských práv, sa zdá, že áno. Dokument pripravuje tím, ktorý spadá pod ministra zahraničných vecí Miroslava Lajčáka. Ten denne dostáva nenávistné maily, ktorých pisatelia ho vyzývajú na jediné - aby v stratégii nedal priedor homosexuálov. Sociológovia a historici upozorňujú, že verejnosť konzervatívna nieje a s toleranciou tejto komunity problém nemá. Jediný, kto žíví tento spor, je katolícka cirkev a najnovšie aj Matica slovenská. Miestny odbor Matice slovenskej v Bratislave v otvorenom liste žiada ministra zásadne prepracovať celú stratégiu. Odboru sa nepáči, že stratégia by mala obsahovať aj práva homosexuálov. Takéto snahy považujú matičiari za „cudzorodé tendencie prenikajúce zo Západu“. OSN, Európska únia aj Rada Európy pritom Slovensko opakovane vyzvali, aby venovalo viac pozornosti ľudským právam LGBTI komunity (lesieb, gejev, bisexuálov, transrodových a intersexuálnych ľudí). Pri neochote našich inštitúcií tolerovať v 21. storočí aj práva menšín, hrozí, že sa prijatie celej stratégie oddiali. Lajčák zdôrazňuje, že cieľom dokumentu nie je presadzovať len práva homosexuálov, ale chrániť práva všetkých znevýhodnených skupín. „Sme súčasťou európskej kultúry a ako jej príslušníci vyznávame hodnoty, ako sú tolerancia a ochrana všetkých tých, ktorí sú zraniteľní. Nespochybnujeme tradičné hodnoty, musíme sa však naučiť rešpektovať aj odlišnosť toho druhého,“ uviedol šéf tlačového odboru Peter Susko.

Ospravedlní sa Matica?

Matica slovenská má predovšetkým upevňovať v ľuďoch vlasťenectvo a podporovať slovenskú kultúru. Teraz prekvapila odbornú verejnosť tým, že sa najnovšie angažuje aj v oblasti ľudských práv. Doteraz sa nikdy nevyjadrovala ani k problematike práv homosexuálov. Podľa historičky práva Kataríny Zavackej Matici vôbec neprináleží, aby zasahovala do oblasti ľudských práv. „Nemá žiadne kompetencie na to, aby žiadala o prepracovanie stra-

tégie a jej úlohou nie je ani sa k tejto téme vyjadrovať. Nikdy predtým sa podobnými záležitosťami nezaoberala,“ hovorí. Podľa nej sa má Matica zaoberať posilňovaním národného povedomia či uchovávaním kultúrneho dedičstva. Dodáva, že namiesto angažovania sa v ľudsko-právnej oblasti by sa mala skôr sústrediť na to, či si vôbec plní svoje základné poslanie. Martin Macko z iniciatívy Inakosť očakáva, že vedenie Matice sa od listu dištancuje. „Vyjadrenie miestneho odboru verejnoprávnej inštitúcie zriadenej zákonom predstavuje úplné dno. Dávanie za vzor Rusko, ktorého politika voči LGBTI ľuďom je terčom kritiky pomaly všetkých medzinárodných organizácií, je obrazom mentálneho nastavenia autorov listu,“ hovorí. Podľa neho ide o aktivitu, ktorá popiera demokraciu a úctu k ľudským právam.

Slováci konzervatívni nie sú

Organizácie, ktoré popierajú akceptovanie inakosti, často argumentujú tým, že aj pre Slovákov je ochrana tradičnej rodiny prioritou. Sociologička Sylvia Porubánová nesúhlasí. „Stále sa odvolávajú na nejakú konzervatívnu povahu slovenského národa, ktorá však nie je ničím preukázateľná,“ tvrdí. Ešte pred rokom 1989 bolo Slovensko podľa nej krajinou, ktorá mala v rámci Európy najvyšší počet tehotných neviest či najnižší sobášny vek. Väčšina ľudí sa podľa nej ani dnes neriadi nejakými odporúčaniami cirkvi a platí to aj pre množstvo veriacich. Podľa nej to potvrdzuje aj počet párov, ktoré žijú mimo manželského zväzku, či vysoká rozvodovosť. Porubánová upozorňuje na inú závažnú vec. Napätie súvisiace s prijatím práv homosexuálov podľa nej môže katolícka cirkev vyvolávať cielene. „Ide o systematickú a cieleňú kampaň katolíkov upriamiť pozornosť verejnosti na mimocirkevné témy. Nemajú totiž odvahu skladať verejnosti účty a vysvetľovať svoje vlastné škandály, v ktorých sa cirkev zmieta,“ tvrdí. K agende LGBTI sa cirkev podľa nej uchyluje len preto, aby odpútala pozornosť sama od seba. Ani podľa Zavackej nemajú ľudia s toleranciou homosexuálov problém. „Slovenská spoločnosť v žiadnom prípade nie je konzervatívna. V priebehu posled-

ných dvadsiatich rokov nastal predsa veľký posun aj v chápaní problematiky homosexuálov. Kedysi mali ľudia strach verejne sa postaviť na ich stranu či zasadzovať sa za ich práva, dnes to bežne robia aj heterosexuáli,“ hovorí. Neschopnosť prijímať potrebné zmeny sa podľa nej týka len jednotlivcov, ktorí sú vo vysokých funkciách jednak v cirkvi, jednak v národných inštitúciách. Predbežný návrh prvého uceleného dokumentu o ochrane ľudských práv je už hotový a pôvodne mal byť predložený vláde do konca septembra. Kvôli veľkej kritike chce však Lajčák ešte predtým viesť širokú celonárodnú diskusiu, kde sa pokúsi nájsť kompromis prijateľný pre väčšinu. O predbežnom osude dokumentu sa bude rozhodovať už 4. septembra na zasadnutí Rady pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť. Proti stratégii sa na ňom chystá vystúpiť aj Slovenské národné stredisko pre ľudské práva, podľa ktorého ide o neodborný a povrchný text.

Minister zahraničných vecí Miroslav Lajčák, pod ktorého spadá agenda ľudských práv, dostáva nenávistné maily. V nich ministra vyzývajú, aby nepresadzoval ochranu práv homosexuálov.

Dávanie za vzor Rusko, ktorého politika voči LGBTI ľuďom je terčom kritiky pomaly všetkých medzinárodných organizácií, je obrazom mentálneho nastavenia autorov listu. Martin Macko iniciatíva Inakosť

Lucia Krbatová, Pravda 28/08/2013

Deň pôstu a modlitieb za mier v Sýrii

Konferencia biskupov Slovenska pozýva veriacich, aby sa pripojili k výzve pápeža. Svätý otec vyhlásil na sobotu siedmeho septembra deň pôstu a modlitieb za mier v Sýrii a v ďalších krajinách postihnutých krvavými konfliktmi. Ako povedal pre agentúru SITA predseda Konferencie biskupov Slovenska Stanislav Zvolenský, pozýva na Slovensku v tejto iniciatíve všetkých kresťanov, veriacich iných náboženstiev, aj ľudí dobrej vôle bez vyznania, aby sa pripojili formou, akú uznajú za vhodnú. Rádio VIVA, 03/09/2013

Cirkev dáva žiadosti o vrátenie majetku

Počet cirkevných žiadostí o vrátenie majetku stúpa. České cirkvi doteraz požiadali o 15 354 pozemkov. O majetok žiadajú cirkvi a náboženské organizácie podľa prijatého zákona o majetkovom vyrovnaní, ktorého súčasťou je aj zmena financovania platov duchovných, ktorých postupne štát prestane platiť. **čtk, Pravda 30/08/2013**

Kultúra života

V katolíckych kostoloch po celom Slovensku včera čítali Pastiersky list biskupov Slovenska k Národnému pochodu za život, ktorý sa uskutoční v nedeľu 22. septembra 2013 v Košiciach Európskom hlavnom meste kultúry 2013. Svojou účasťou na ňom ľudia vyjadria svoj postoj za ochranu života a to, že skutočnou kultúrou je kultúra života. Biskupi konštatujú, že dnes je viac prezentovaná smrť ako život, a to mnohorakými postojmi.

JÁN FELIX, Šport 02/09/2013

Biskupi pri nevere dohovárajú osobne

K fotografii premiéra s asistentkou sú katolícki biskupi zdržanliví, nepoznajú podrobnosti.

Fotografie premiéra Roberta Fica a jeho sekretárky v dôvernom objatí nie sú pre katolícku cirkev témou, ku ktorej by sa vyjadrovala. Mimo-manželské vzťahy politikov nezvykne komentovať, výnimkou by bolo, keby bol človek, ktorý má pomer, praktizujúcim katolíkom. Znamená to, že by sa aktívne zúčastňoval na bohoslužbách. Denníku SME to povedal výkonný sekretár Konferencie biskupov Slovenska Anton Ziolkovský. „Naša reakcia by však nebola verejná, išlo by o osobný rozhovor, keďže sa držíme evanjeliového princípu, že najskôr treba hriešnika napomenúť medzi štyrmi očami,“ tvrdí. Premiér Robert Fico zo Smeru, ktorého prichytil týždenník Plus 7 dní, na omše občas chodí. Väčšinou

Smutná slávnosť

Medzi ministrami sa s obľubou hovorievalo, že stolička ministra práce je „elektrickým kreslom“. Či to stále platí, nevedno. No aj cirkev má svoje elektrické kreslo, aj keď to verejne neprizná. Dnes to kreslo dostane nového sediaceho. Bude ním Ján Orosch, ktorý oficiálne obsadí stoličku trnavského arcibiskupa. Nuž, nie je mu čo závidieť. Po Róbertovi Bezákovi to bude mať veľmi ťažké. Trnavu čaká smutná slávnosť. Svojimi činmi však bude môcť poprieť všetky dohady o dôvodoch, pre ktoré Bezák musel skončiť. Ako to dokáže? Bude musieť pokračovať v čistení arcibiskupskej pokladnice od pochybných peňazí od „bezdetných manželov“ z Ameriky, ktorí majú dcéru. Naďalej bude pátrať po dôvodoch, pre ktoré si bý-

valý arcibiskup Ján Sokol založil účet vo Vatikánskej banke. Bude hľadať pravdu o existencii viacerých účtov v bankách, ktoré úrad v minulosti mal. Bude požadovať vysvetlenie, prečo existoval „fond“, v ktorom boli peniaze bokom. Arcibiskupský palác opäť otvorí pre veriacich. Pritiahne ľudí do kostolov prostredníctvom kultúrnych akcií. Ak len v týchto bodoch bude pokračovať v línii, ktorú nastolil jeho predchodca, pochybnosti o skutočných dôvodoch Bezákovho odvolania zoslabnú. V prípade, že ak nebude pokračovať v trende svojho predchodcu, pochybnosti a špekulácie len zosilnejú. No aspoň sa ukáže pravda. Ved' o tú cirkvu v skutočnosti ide, no nie?

**Komentár Miroslav Staník
Nový Čas 30/08/2013**

Kreslo pre Oroscha a občianstvo pre Bezáka

Týždeň zmien v cirkvi:

Po dnešku to už bude definitívne. Trnava bude mať nového arcibiskupa - Jána Oroscha. Tým zhasnú aj posledné nádeje tých, ktorí dúfali, že sa do mesta vráti Róbert Bezák. Kým časť cirkevnej vrchnosti by chcela, aby sa na Bezáka zabudlo, v Prievidzi mu udelili čestné občianstvo.

Trnavu by za normálnych okolností dnes čakala veľká slávnosť. Uvedenie nového arcibiskupa do úradu býva v cirkvi udalosťou roka. Teraz to však bude iné. Ján Orosch nastupuje do úradu po tom, ako predchádzajúci pápež zo pochybných okolností odvolal Róberta Bezáka. „Tieň“ tejto kauzy sa nad Katedrálou sv. Jána Krstiteľa bude vznášať a nič na tom nezmení ani fakt, že Oroschovi budú pri slávnostnej omši asistovať apoštolský nuncius Mario Giordana či šéf KBS Stanislav Zvolenský. No kým sa v Trnave bude cirkevná hierarchia tešiť z toho, že po vyše roku bude mať obsadený arcibiskupský stolec, mnohí na Bezáka nechcú zabudnúť. Napríklad v takej Prievidzi, kde dodnes žijú

jeho rodičia. Mesto sa totiž rozhodlo, že z neho urobí svojho čestného občana. „Nosila som tú myšlienku v hlave od dátumu stretnutia s ním na jar tohto roku,“ prezradila Novému Času miestna poslankyňa Helena Dadíková. Kolegov o tom informovala už pred mesiacom. „Ale keďže som to nemala prerokované s rodinou, nepodala som to v júli, ale až teraz, na augustovom mestskom zastupiteľstve,“ dodala. Dôvodov bolo podľa nej niekoľko. Či už opatrenia na transparentné spravovanie majetku cirkvi, vytvorenie podmienok na vznik kolégia Antona Neuwirtha alebo akcia Noc kostolov. „Svojím prejavom, vystupovaním a komunikáciou s verejnosťou (všade, kde prišiel), dokázal oslovit' všetkých bez rozdielu vyznania - najmä však mladú generáciu (podobne tiež pri jeho opakovanej účasti na festivale Pohoda),“ dodala Dadíková. Bezák sa naposledy na verejnosti ukázal v júli na festivale Pohoda. V natriekanom stane sa rozlúčil nielen s návštevníkmi, ale aj so Slovenskom.

ms, hc, Nový Čas 30/08/2013

pri oficiálnych príležitostiach, akou je sviatok Cyrila a Metoda. Ziolkovský povedal, že Ficove fotografie videl, no keďže nepozná všetky podrobnosti, komentovať ich zatiaľ

nebude. „Samozrejme, že každé správanie, ktoré narúša jednotu manželstva a rodiny, nie je dobré, to už je však otázka na pána premiéra.“

(dm), SME 02/09/2013

Mal byť pápež, má padáka!

Najväčšia čistka vo Vatikáne! Svätý Otec zosadil z funkcie štátneho sekretára Tarcisia Bertoneho (78). Taliansky kardinál bol počas konkláve horúcim favoritom na pápeža, no pre vatikánske škandály počas úradu Benedikta XVI. mu František ukázal dvere. Na jeho stoličku si posadil mladého diplomata. Do funkcie štátneho sekretára, prakticky sivej eminencie Vatikánu, miesto Tarcisia Bertoneho menoval pápež talianskeho arcibiskupa Pietra Parolina. O 20 rokov mladší Parolin v minulosti vo Vatikáne vykonával predovšetkým diplomatické funkcie, za éry prezidenta Huga Cháveza bol pápežským nunciom vo Venezuele. Práve výmena kardinála Bertoneho bola očakávaná ako prvý krok na ceste k očiste od afér a mocenského boja, ktoré vyplávali na povrch počas osemročnej éry pápeža Benedikta XVI. ktorému robil Bertone štátneho sekretára. Za Bertoneho éry cirkev čelila sérii škandálov okolo odhalenia sexuálneho zneužívania detí kňazmi či úniku dôverných dokumentov o korupcii a mocenskom boji v centrálnej správe Vatikánu známe ako VatiLeaks. „Kardinál

Bertone je veľmi priateľským, živiálnym človekom, zapáleným fanúšikom Juventusu Turín, kde kedysi pôsobil ako arcibiskup. Nikdy však nepôsobil v cirkevnej diplomacii, a preto sa veľmi nehodil na pozíciu vatikánskeho štátneho sekretára, čo je výsostne politická funkcia porovnateľná s premiérovým úradom,“ povedal cirkevný odborník Imrich Gazda.

Kauza Bezák

Bývalý sekretár Vatikánu si dopisoval aj s odvolaným arcibiskupom Róbertom Bezákom. V listoch mu vysvetľoval pôvod peňazí, ktoré prišli do Trnavy. Ide o sumu 339-tisíc dolárov a sumu 1,6 milióna dolárov, ktoré Bezák znepekovovali. Bertone však dôvod prevodu nevedel vysvetliť. Arcibiskupovi vysvetľoval, že 339 563 dolárov, ktoré odišli z Vatikánu, mali byť zrejme použité na „nákup pozemkov“ na „základe požiadavky arcibiskupa a jeho excelencie monsignora Jána Sokola“.

odvolaný: Pápež František skoncoval so sivou eminenciou a Bertoneho odvolal.

výmena: Bývalého sekretára nahradil o 20 rokov mladší diplomat.

Pápež František vymenil vatikánskeho sekretára Bertoneho (kass), [Plus jeden deň 02/09/2013

Pápežov „premiér“

Dlhoročného diplomata, arcibiskupa Pietra Parolina, vymenoval pápež František za štátneho sekretára, čo je v podstate vatikánsky premiér a hlavný spolupracovník najvyššieho predstaviteľa katolíckej cirkvi. Ide o najdôležitejšiu nomináciu, ku ktorej vo svojej funkcii František doposiaľ pristúpil. Parolinovým vymenovaním sa končí éra kardinála Tarcisia Bertoneho, všeobecne obviňovaného z toho, že nedokázal zabrániť morálnym a finančným škandálom, ktoré poznačili osemročný pontifikát predošlého pápeža Benedikta XVI. Parolin, 58-ročný Talian, je v súčasnosti nuncius - veľvyslanec Vatikánu - vo Venezuele; do roku 2009 bol sedem rokov námestníkom vatikánskeho ministra zahraničných vecí.

JÁN FELIX, Šport 02/09/2013

Poriadky vo Vatikáne má urobiť ostrieľaný diplomat

Neoficiálnym premiérom katolíckeho štátu sa stal Pietro Parolin.

Nie je to žiadna veľká revolúcia. Ale zároveň to je náznak, že aj v samotnom Vatikáne sa začínajú s novým pápežom Františkom nové časy. Vymenovanie arcibiskupa Pietra Parolina, vatikánskeho kariérneho diplomata a v posledných rokoch aj apoštolského nuncia, veľvyslanca vo Venezuele za nového štátneho sekretára ukazuje, že pomery v Rímskej kúrii sa môžu meniť. Prakticky premiérom Vatikánu sa stane síce znalec pomerov Rímskej kúrie, no zároveň človek, ktorý nie je spájaný so žiadnym z vatikánskych škandálov a ktorý sa až dosiaľ vyhýbal sústreďovaniu moci. Podľa znalcov rímskokatolíckej cirkvi to bude zmena v porovnaní s dvomi predchádzajúcimi štátnymi sekretármi.

Ďalšie zmeny?

„V najbližšom období možno očakávať ďalšie personálne výmeny a zmeny v štruktúre Rímskej kúrie,“ hovorí cirkevný analytik Imrich Gazda. „O Františkových plánoch veľa napovedá zriadenie troch komisií, ktoré majú pripraviť návrh reformy.“ Vymenovanie arcibiskupa Parolina, z ktorého v najbližších dňoch urobí František kardinála, však pravdepodobne znamená i to, že pápež sa nechystá radikálne prerobiť vatikánsku byrokratickú štruktúru. Skôr si vybral spojenca, ktorý dôkladne pozná jej fungovanie. Parolina totiž opisujú ako rozumného pragmatika, ktorý by mohol pápežovi pomôcť s naštartovaním a reformou systému. „O výmene Bertoneho sa špekulovalo ešte za pontifikátu Benedikta

XVI. Nikdy nepôsobil v cirkevnej diplomacii, a preto sa veľmi nehodil na pozíciu štátneho sekretára, čo je výsostne politická funkcia,“ vysvetľuje Gazda. „Aj pre nepolitický prístup k úradu sa počas jeho pôsobenia prevládalo niekoľko vážnych káuz na čele s únikom dokumentov Vatileaks.“

Citlivé misie

Parolin už pôsobil ako podsekretár vo vatikánskom oddelení pre vzťahy so štátmi bol tak námestníkom ministra zahraničných vecí. Za kňaza ho vysvätili v roku 1980 a ešte v polovici toho desaťročia vstúpil do diplomatických služieb. V minulosti sa zúčastnil na medzinárodných rozhovoroch o jadrovom odzbrojení, so Severnou Kóreou, Vietnamom či Iránom.

Tomáš Prokopčák, SME 03/09/2013

MODLITBY ZA SÝRIU

Pápež František vyzval medzinárodné spoločenstvo, aby sa konflikt v Sýrii snažilo vyriešiť cestou rokovaní, a zároveň oznámil, že 7. septembra bude viesť celosvetový deň modlitieb za mier v tejto blízkovýchodnej krajine. Zároveň vyzval aj ostatných kresťanov, príslušníkov iných cirkví a všetkých ľudí „dobrej vôle“, aby sa hocijkou formou, aká im bude vyhovovať, k tejto katolíckej iniciatíve 7. septembra pripojili.

JÁN FELIX

Šport 03/09/2013

Prvé pápežské „selfie“!

Tínedžerom sa podarilo nemožné:

Toto Vatikán ešte nezažil. Najnovšie trendy neobišli ani pápeža Františka. Ten sa s pútnikmi odfotil rovnako, ako sa s obľubou fotia i svetové celebrity.

Spevák Justin Bieber, speváčka Victoria Beckham, modelka Bar Refaeli a najnovšie už aj pápež František. Čo má táto bizarná skupinka ľudí spoločné? Všetci štyria už majú vo svojom archíve fotku, ktorá nesie názov „selfie“. Znamená to, že sa sami odfotili na smartfón alebo tablet a záber „šupli“ na internet. Za Františkom sa totiž do Baziliky sv. Petra vybralo niekoľko stoviek tínedžerov. Niekoľkým z nich sa podarilo dostať až k pápežovi. Ten neodolal „ponuke“ odfotiť sa s nimi. A tak jeden z mladých pútnikov vytiahol telefón, nasmeroval ho objektívom na seba, svojich kamarátov a Svätého Otca a prvé pápežské „selfie“ bolo na svete. Záber ihneď obletel celý svet a za pár hodín sa z neho stala senzácia.

Druhý muž Vatikánu skončil

Zemetrasenie v Rímskej kúrii! Pápež František sa rozhodol odvolať z postu druhého najmocnejšieho muža vo Vatikáne. Štátny sekretár Tarcisio Bertone (78) si musí zbalit kufre. Do funkcie, ktorá v sebe spája právomoci premiéra a šéfa diplomacie, ho vymenoval ešte pápež Benedikt XVI. Počas Bertoneho pôsobenia v úrade však Cirkvi musela čeliť viacerým megaškandálom vrátane podozrenia z prania špinavých peňazí, korupcie či sexuálnych deliktov duchovných. Na jeho miesto nastúpi vatikánsky diplomat, arcibiskup Pietro Parolin (58).

Miroslav Staník
Nový Čas 02/09/2013

Školák stojí majland

Máte doma školáka? Pripravte si mastný balík. Za základné školské pomôcky necháme v papiernictvách aj tridsať eur. So školskou taškou je to aj stovka. Ľudia sa čoraz častejšie obracajú na charitu. Školáka dokáže kompletne vybaviť.

Nikola sa stará o svoju mamu a štyri deti. Vybaviť ich všetky do školy, na to nie sú peniaze. Charita jej pomáha už desať rokov.

Nikola: „Čo sa týka pomôcok, tak to je pre mňa taký dar, že môžem si trebárs na potraviny, ktoré sú veľmi drahé, tak odložiť a kúpiť deťom napríklad bežné veci, o ktorých sa stále hovorí, že mlieko, ryby a neviem čo.“

Zuzana Tiňová, redaktorka: „Do konca prázdnin môžete aj vy odniesť do centier Slovenskej katolíckej charity školské veci, ktoré už nepotrebuje. Peračníky, zošity, školské aktovky, aj ďalšie školské potreby. Minulý rok s nimi Slovenská katolícka charita pomohla vyše dvesto rodinám.“

Lukáš Melicher, Slovenská katolícka charita: „Dvadsaťsedem centier, ktoré sa zapojilo, rozhoduje

o tom, ktorým rodinám a v akom množstve dá tú pomoc, keďže oni najlepšie poznajú ich, možnože sociálne zázemie.“

Zuzana Tiňová, redaktorka: „Pomoc je to veľká. Veď s nami počítajte, koľko stojí školák.“

Michal Samaránsky, pracovník v papiernictve: „Taká úvodná investícia sa pohybuje od tých dvadsať do tých tridsať eur, ale samozrejme, to je cena bez tašky, ktorá tvorí dosť veľkú položku.“

Zuzana Tiňová, redaktorka: „Ceny školských pomôcok sú naozaj rôznorodé. Napríklad pri zošitoch veľa závisí od toho, či kupujete takéto základné alebo pomaľované s farebnými obrázkami, či potom hrubšie s tvrdou väzbou. Taký trend je všade. Čím vyčakanejšie veci, tým drahšie sú. Tu je iba základ. B bežnom papiernictve si na malý zošit pripravte od sedemdesiat centov po tri deväťdesiat. Obyčajný peračník stojí okolo troch eur, väčší plnený už dvanásť. Spolu s taškou tak jeden školák vyjde aj na sto eur.“

Markíza, 29/08/2013

Pseudoprobém Smeru

Písať v súvislosti so Smerom o jeho historickej dezorientácii nie je nič objavné. Keďže to však za pseudoprobém označuje podpredseda poslaneckého klubu strany Miroslav Číž, môže sa zísť zopár slov o tom, prečo sa mylí. Vedenie Smeru síce svojho favorita v Krupine z povinnosti zotrel, ale vďaka Čížovi sa hneď ukázalo, aké neúprimné sú podobné prejavy príčetnosti v strane, v ktorej významná časť poslancov dokáže slovenský vojnový štát obhajovať poukazovaním na neexistujúci hospodársky zázrak bez toho, aby im zvyšok verejne prehovoril do duše. Mimochodom, obhajovať Tisov režim vychvaľovaním jeho hospodárskych úspechov je to isté ako chváliť ho za kultúrny rozmach. Miroslav Číž povedal, že slová Radoslava Vazana sú „nevhodné a nie som rád, že tu vďaka nim máme ďalší pseudoprobém, ktorý budeme musieť riešiť“. Nejde ani tak o to, že sa u nejakého miestneho politika ozvalo jeho antisemitské (pod)vedomie. Keby to bol ojedinelý prípad, reakcii Smeru niet čo vyčítať – od hlúpych rečí svojho kolegu sa dištancoval,

dokonca naznačil možnosť stranického trestu, čo je v takejto súvislosti doteraz nevidaná vec. Lenže tu sa zároveň dostávame k vysvetleniu, prečo má Smer opäť tento „pseudoprobém“ na stole. Keby sa strana podobne jednoznačne v minulosti vyjadrila po básničkách svojho poslanca Podmanického, ktoré ospevovali Jozefa Tisa, keby sa okamžite dištancovala od spomínaných poslancov chváliacich podľa vzoru arcibiskupa Sokola plné bruchá za slovákštátu atď., dnes by každý vedel, že podobní predstavitelia strany sú len nešťastným produktom obdobia, v ktorom prudko rástla a zákonite sa na ňu prisal kadekto. Keďže sa nič podobné nestalo, nemôže sa Číž a spol. čudovať, že strana je stále považovaná za organizáciu, ktorá má vážny problém s vyrovnaním sa s minulosťou a preto takýchto ľudí prirodzene láka. Nestačí, že Robert Fico raz za rok počas osláv SNP vychváli Povstanie ako historický míľnik v dejinách Slovenska. Historickým míľnikom Smeru by bolo, keby to pochopili aj jeho kolegovia.

Roman Pataj, SME 27/08/2013

V skanzene opravujú drevenú filagóriu z 18. storočia

V Múzeu slovenskej dediny v martinských Jahodníckych hájoch opravujú drevenú filagóriu z 18. storočia. Za 4 200 eur dajú do poriadku poškodenú šindľovú strechu, konštrukciu schodiska a pavlače i vonkajšiu omietku. „Záhradný domček z farskej záhrady kostola v Slovenskom Pravne patrí medzi najzaujímavejšie stavby v našom skanzene. Objekt si nutne žiadal rekonštrukciu. Jeho drevené steny zdobia jedinečné nástenné maľby z roku 1792, no poškodená šindľová strecha a zlý stav ostatných drevených súčastí mohli spôsobiť, že by dvestoročné maľby prestali tešiť návštevníkov najväčšieho slovenského skanzenu,“ povedala Anna Kiri-

polská z Múzea slovenskej dediny.

Občianske združenie Jahodnícke háje, ktoré funguje ako záujmové združenie pri Múzeu slovenskej dediny, získalo grant na rekonštrukciu filagórie z grantového zamestnaneckého programu Poklady môjho srdca Nadácie VUB. Už v júli stihli členovia občianskeho združenia rozobrať pôvodnú strešnú krytinu a takzvaným dvojitém krytím položili nový šindel. Aktuálne demontujú schodisko a pavlač, konzervujú nosné hrady a vyrábajú nové konštrukčné prvky, ktorými nahradia poškodené časti schodiska, pavlače a jej zábradlia. Rekonštrukcia filagórie by mala byť hotová koncom septembra. (sita), Pravda 27/08/2013

Domovy dostanú viac peňazí

Domovy pre seniorov a zariadenia sociálnych služieb by sa mali mať o rok lepšie. Podľa hovorca ministerstva práce Michala Stušku štát do zariadení na budúci rok naleje podstatne väčší balík peňazí ako doteraz.

„Len z nášho rozpočtu pôjde na tieto účely 65 miliónov eur, teda asi o 11 miliónov viac ako v tomto roku,“ vyčíslil hovorca. Aj preto, že rezort zákonom zároveň zvyšuje hranicu ochrany príjmu klienta (po zaplatení poplatku za pobyt mu bude musieť zostať takmer 50 eur namiesto terajších 39), sa podľa neho neprenesie väčšia váha povinnosti platiť za pobyt na rodinných príslušníkov odkázaného.

Súhlasí s tým aj Zuzana Jusková, vedúca odboru sociálnych vecí a zdravotníctva úradu Košického samosprávneho kraja. „Uvoľnia sa nám ruky. Podľa chystanej novely zákona už bude štát prispievať aj na prevádzku neverejných zariadení, čo nateraz musíme robiť sami, keďže nám to prikazuje terajší zákon. Istou sumou im síce budeme prispievať naďalej, no

určite menšou. Do spolufinancovania a kvality zariadení v našej zriaďovateľskej povinnosti preto bude môcť ísť viac peňazí ako dnes. Lepšie uspokojíme klientov a budeme ich prijímať viac,“ tvrdí Jusková.

Podľa poslednej správy o sociálnej situácii obyvateľstva fungovalo roku 2011 na Slovensku 911 zariadení, z nich 376 (asi 40 percent) v zriaďovateľskej povinnosti žúp, 217 (teda 24 percent) patrilo obciam a mestám a zvyšok tvorili neverejné zariadenia, ktoré zriadila cirkev a súkromné právnické či fyzické osoby. Poskytovateľov domácej opatrovateľskej služby je asi 970, z toho 350 cirkevných či súkromných.

V posledných rokoch sa dotácie VÚC pre domovy dôchodcov a zariadenia sociálnych služieb stále znižujú, ich podiel na nákladoch klesol z 59,88 percenta v roku 2008 na vlnajších 42,0 percenta. Naopak, poplatky klientov rastú, kým roku 2008 platili priemerne 27,49 percenta z nákladov, minulý rok už 33,86 percenta.

Pravda 03/09/2013

Americkí biskupi vyzvali Obamu, aby neútočil na Sýriu

Americkí biskupi vyzvali prezidenta Obamu, aby neútočil na Sýriu. Podľa duchovných by intervencia vážne narušila bezpečnostnú rovnováhu vo svete.

Rádio VIVA, 05/09/2013

Dobrovoľníci opravujú kostol

Dobrovoľníci päť rokov zachraňujú Kostol Štefana Kráľa na brehu Domaše. Kedysi stál v obci Kelča, ktorá bola pre výstavbu nádrže zaplavená. Mladí nadšenci stavbu opravujú krok za krokom. Tento rok sa im podarilo kostol osvetliť.

Kostol Svätého Štefana Kráľa z konca osemnásteho storočia bol viac ako pätnásť rokov zatvorený. Mladí ľudia z obce sa to rozhodli zmeniť a svojpomocne ho chcú zveľadiť.

Lukáš Bičej, predseda OZ Stephanus: „Ako človek scestovaný chodiac po svete obdivujeme pamiatky, ktoré sú v zahraničí, ktoré sú uznávané, hovorím, len málo si vážime pamiatky, ktoré máme doma pod nosom.“

Anketa

Opýtaný 1: „To je veľmi chvályhodná vec, máme k tomu aj citový vzťah, sme vlastne Domašania aj Jachtári sme tak že oboplávavame to každú sezónu niekoľkokrát.“

Opýtaná 2: „Ľudia tu chodili radi, pretože to je taká, aj v takom prostredí je zasadený, okolo tej vodnej nádrže.“

Maroš Černý, redaktor: „Kostol kedysi patril do obce Kelča, ktorá bola pre výstavbu Domaše zaplavená.“

Lukáš Bičej, predseda OZ Stephanus: „Ako vidno aj na týchto fotkách, čiže kostolík bol na takom návrší nad obcou, v podstate teraz, keď je vybudovaná tá vodná nádrž Domaša, čiže už je v podstate v úrovni alebo teda pod úrovňou vodnej hladiny.“

Maroš Černý, redaktor: „Aj keď je kostol národnou kultúrnou pamiatkou, väčšie opravy sa na ňom nerobili. Približne pred desiatimi rokmi bol vysušený. Mladí dobrovoľníci tam zatiaľ preinvestovali dvetisíc eur. V budúcnosti by mal slúžiť i ako múzeum.“

Lukáš Bičej, predseda OZ Stephanus: „Takým dlhodobým zámerom je premeniť tento kostol na akési múzeum zatopených obcí, čo sa nám tohto roku čiastočne podarilo, nakoľko sa nám podarilo zohnať historické fotky.“

Maroš Černý, redaktor: „Počas letných mesiacov v kostole organizujú rôzne kultúrne podujatia. Brány kostola sa pre turistov otvoria opäť o rok v lete.“

STV 1, 31/08/2013

Zákon vyprovokoval útoky na gayov

V Rusku sa šíri násilná a nenávisťná kampaň proti homosexuálom.

Jediným dôvodom, prečo by mali učiteľa zemepisu Alexandra Jermoškina vyhodit' z práce, je jeho homosexuálna orientácia. Oblíbený pedagóg, ktorý učí viac ako desať rokov deti v ruskom Chabarovsku, bojuje v týchto dňoch nielen o prácu, ale aj o zdravie. Traja členovia miestnej nacistickej skupiny naňho nedávno zaútočili. Učiteľ, ktorý nikdy neskrýval svoju orientáciu a je aktivistom hnutia za práva gayov, unikol agresívnym mladíkom len vďaka tomu, že okolo prechádzala polícia. Riaditeľke školy Natálii Poljudčenkovej sa vyhrážajú, pretože kolegu vyhodit' nechce. Príbeh z 32. chabarovskej základnej školy je jedným z mnohých štvanic proti homosexuálom, ktoré vyprovokoval júnový zákon o zákaze propagácie homosexuality. Na sociálnych sieťach podporilo kampaň Okupuj Gerontofílaj (ide o variant Occupy Wall Street) takmer dvestotisíc ľudí. Sociálna sieť V Kontakte ju už zablokovala. Honby na lesbičky a gayov sú pre zákon považované za legálnu obranu spoločnosti pred ich vplyvom. Podporu represívnemu zákonu vyslovila aj pravoslávna cirkev. (pp), SME 03/09/2013

Deti v Medzilaborciach maľovali ikony svätých

V Medzilaborciach sa uplynulý víkend mladí učili maľovať dvetisíc rokov staré obrazy, ikony svätých. Nebolo to síce pôvodnou technikou ako kedysi, avšak pod vedením skúseného ikonopisca. Takýmto spôsobom si pripomenuli výročie príchodu svätých vierozvestov na naše územie. O tom, že písanie ikon alebo maľovanie obrazov svätých nie je vôbec jednoduché, sa mohli deti presvedčiť na vlastnej koži.

Anketa

Opýtaná 1: „Títo veľkí sú najťažší, lebo treba pomaly ťahať a mne sa furt trasie ruka.“

Opýtaná 2: „Ja som také už robila, ale iba s farbičkami.“

Lenka Felberová, moderátorka: „Na to, aby všetko bolo, ako má byť,

Obrazy z kalvárie asi skončili v šrote

Skončili vzácne obrazy z modrokamenskej kalvárie v zberni starého železa? Alebo u zberateľa starožitností? Takéto otázky si kladú obyvatelia Modrého Kameňa, ktorých pohoršila krádež piatich obrazov krížovej cesty. Boli vo výklenkoch kaplniek kalvárie, ktorá je na zozname národných kultúrnych pamiatok a nachádza sa v kopcovitom teréne nad modrokamenským hradom. Obrazy s výjavom Očistca, Posledného súdu, Zmŕtvychvstania Krista Pána, Anjela strážcu a Útočišťa hriešnikov sa z kalvárie strácali postupne. Krádež posledných dvoch sa datuje do posledných týždňov. Riaditeľka Múzea báborských kultúr a hračiek v Modrom Kameni Helena Ferencová vysvetľuje, že obrazy boli súčasťou piatich stanic, ktoré postavili do už existujúcej kalvárie v období rokov 1862 až 1864. Namaľoval ich Ján Hofrichter v Budapešti. Kalvária s prvými zastaveniami a obrazmi namaľovanými na plátne vznikla už v 18. storočí. „Prvá zmienka o jej existencii pochádza z roku 1789. Založil ju gróf Pavol II. Balaša, majiteľ modrokamenského panstva, približne v polovici 18. storočia a umiestnil ju do tufových brál na úpätí jedného z vrškov Krupinskej planiny, dnes nazývaného Kalvársky vrch,“ spresnila Ferencová. Po zlodejoch obrazov pátra polícia. Krajská policajná hovorkyňa v Banskej Bystrici Mária Faltániová hovorí, že už začali trestné stíhanie pre prečin krádeže. „Zlodeji ukradli päť kovových platní s namaľovanými biblickými výjavmi krížovej cesty vo veľkosti 120 krát 60 centimetrov. Krádežou vznikli škody vyčíslené na 2 500 eur,“ zdôraznila Faltániová. Primátor Modrého Kameňa Aladár Bariak poznamenáva, že mesto získalo kalváriu do svojho majetku len pred niekoľkými rokmi. Jed-

notlivé zastavenia sú postavené na pôde, ktorej vlastníkom je Lesná a pasienková spoločnosť Modrý Kameň. Kalvária bola zanedbaná a v minulosti sa o ňu dlho nikto nestaral. „My sme sa ju rozhodli zrekonštruovať a vypracovali sme projekt jej obnovy. Plánovali sme opraviť nielen kaplnky a zastavenia krížovej cesty, ale urobiť aj prístupovú cestu, osvetlenie a ozvučenie. Trikrát sme sa uchádzali o získanie peňazí z eurofondov, no neuspeli sme ani raz. Oprava mala stáť okolo 400-tisíc eur,“ povedal Bariak. Kalváriu rokmi ničil nielen čas, ale aj vandali a zloději. Ochrániť pred nimi pamiatku so vzácnymi obrazmi bolo nemožné. „Kalvária stojí v rozľahlom kopcovitom teréne za mestom. Keby tam bol aj nejaký strážnik, nemal by šancu ustriechnuť všetky zastavenia krížovej cesty. A zriadiť tam kamerový systém? Nemáme peniaze ani na inštalovanie kamier v centrálnych zónach mesta, kde by sme ich naozaj potrebovali. Nieto ešte na kalváriu,“ dodal Bariak. Odhaduje, že obrazy mohli ukradnúť zloději, ktorých viac ako diela mohli zaujímať kovové platne, na ktorých boli namaľované. Skončiť mohli v kovošrote. O získanie kalvárie prejavila záujem rímskokatolícka cirkev. Podľa Bariaka už prevod majetku odsúhlasili aj poslanci mestského zastupiteľstva, uskutoční sa ešte v tomto roku. Pútnici a turisti nad konaním zlodejov nechápavo krúčia hlavami. „Na Slovensku sa už neukradne asi naozaj iba to, čo sa ukradnúť nedá,“ skomentovala konanie zlodejov Marta Bernárová z Veľkého Krtíša, ktorá teraz pracuje v Nemecku a domov prišla iba na skok. Návštevu rodiska si chcela spestriť prehliadkou modrokamenskej kalvárie. Odchádzala z nej sklamaná. Števo Rimaj

Pravda 04/09/2013

dohliadal skúsený ikonopisec, ktorý sa tomuto umeniu priučil v Srbsku. Pri písaní ikon obrazov svätých sa dnes už používajú akrylové farby, v minulosti to však boli čisto prírodné materiály. Ikonopisec Miroslav Kosa.“

Miroslav Kosa, ikonopisec: „Sa používala vaječná tempera, ktorá pozostáva vlastne zo žltka z vajčička, vody a niekoľko kvapiek octu, ktorý vlastne funguje ako konzervant.“

Rádio Slovensko, 26/08/2013

Vatikán odvolal pápežského nuncia

Vatikán odvolal pápežského nuncia z Dominikánskej republiky Józefa Wesolowského. Miestne médiá ho obvinili z pedofílie. Celým prípadom sa už začala zaoberať dominikánska generálna prokuratúra. Zatiaľ nie je jasné, kde sa pápežský veľvyslanec nachádza. Údajne začiatkom augusta z krajiny odišiel.

Vatikán podnikol kroky proti Józefovi Wesolowskému hneď, ako sa pápež František dozvedel o obvineniach z pedofílie. Poľského kňaza z postu nuncia odvolali a začali ho vyšetrovať. Teraz už bývalý pápežský veľvyslanec čelí prípadnému trestu vo Vatikáne. Prípad chce vyšetriť aj dominikánska generálna prokuratúra, ktorá touto úlohou poverila špeciálneho žalobcu.

Agripino Núñez Collado, hovorca katolíckej cirkvi v Dominikánskej republike: „Zákon platí pre všetkých. Kto ho poruší, toho nemôže ospravedlniť ani občianstvo, či náboženstvo.“

Redaktor: „Generálna prokuratúra v Dominikánskej republike uviedla, že pri vyšetrovaní prípadu zoberie do úvahy aj medzinárodné právo, keďže Józef Wesolowski bol diplomatom. Stal sa ním pred piatimi rokmi, keď pôsobil ako pápežský veľvyslanec v Kazachstane, potom v Tadžikistane, Kirgizsku, Uzbekistane a Bolívií.“

Agripino Núñez Collado, hovorca katolíckej cirkvi v Dominikánskej republike: „Ja osobne som mal s ním veľmi dobré vzťahy. Mal som pocit, že je to veľmi pobožný človek. O to viac ma šokovalo, keď som sa dozvedel o tých obvineniach.“

Redaktor: „Pápež František už od svojho zvolenia trvá na tom, aby sa katolícka cirkev vysporiadala s prípadmi zneužívania detí kňazmi. Zároveň chce, aby viníkov potrestali. Pontifik takisto presadzuje, aby sa katolícka cirkev stala vzorom pre skromnosť a poctivosť. V rámci očisty cirkvi urobil na konci augusta doteraz najväznejšiu zmenu vo vedení Vatikánu, keď odvolal štátneho sekretára Tarcisia Bertoneho. Kardinála

Utečenci vytvorili za rok v púšti stotisícové mesto

Zo Sýrie ušli už dva milióny ľudí. Podľa OSN je to kríza storočia

Utečenci si najprv mysleli, že v Jordánsku sú len na chvíľu. Teraz si tam už hľadajú aj prácu.

Začína sa to podobať na mesto. Sú tam stánky s potravinami, s elektronikou, kozmetické salóny, bary, reštaurácie. V jordánskej púšti len sedem kilometrov od hraníc so Sýriou pritom pred rokom nebolo nič len piesok, hady a škorpióny. Teraz tu žije 130-tisíc ľudí. Utečenecký tábor Zátari je už druhým najväčším na svete. Na kenský Dadaab, do ktorého už dvadsať rokov utekajú Somálčania a teraz ich je tam asi pol milióna, zatiaľ nemá, no stal sa štvrtým najväčším jordánskym „mestom“. Hneď vedľa neho pritom OSN začala stavať ďalší, ešte väčší tábor.

Tragédia storočia

„Utečenec pre mňa nie je len niekto, kto prišiel o svoj domov, stratil aj právo byť občanom vo svojej vlasti,“ povedal v reportáži Newyorkeru Kilian Kleinschmidt, Nemeц zo svetovej organizácie, ktorý riadi celý tábor. Ľudí, ktorí prišli o svoju vlasť, vyháňa zo Sýrie dva a pol roka trvajúca občianska vojna čoraz viac. Odhaduje sa, že denne je to 5-tisíc ľudí. Podľa OSN už krajinu opustili vyše dva milióny ľudí, ešte pred pol rokom to bol „len“ milión, pred rokom 230-tisíc. Približne polovicu utečencov tvoria deti. Ďalšie štyri milióny ľudí bez domova ostali v Sýrii. „Sýria je veľkou tragédiou tohto storočia – hanebná humanitárna katastrofa s utrpením a núteným sťahovaním, čo nemajú v nedávnej histórii obdobu,“ uviedol vo vyhlásení vysoký komisár OSN pre utečencov António Guterres. Zatiaľ nevidí nádej, že by sa situácia zlepšovala. Oceňuje, že susedné krajiny ako Jordánsko, Libanon či Turecko prijímajú utečencov. Ani to však nebude trvať donekonečna. Napríklad do Jordánska so 6,2 milióna obyvateľmi prišlo už viac ako pol milióna Sýrčanov, čo je osem percent celej populácie. Krajina sa snaží uzavrieť hranice, ale v púšti sa jej to

nedarí. „V krajine boli problémy s dodávkami vody, cítiť nárast kriminality,“ hovorí pre SME Tomáš Šipöcz, ktorý žije v Ammáne. „Po uliciach sa pohybuje veľa takých zúfalých ľudí, že aj pre pomerne malú sumu peňazí by boli schopní rozbiť okno alebo niečo uchmatnúť,“ tvrdí. O zúfalstve hovoria aj sami utečenci. „Dom vedľa nás zasiahla raketa a zabila trojročné dievča. Vtedy som si pomyslela, že musím spolu so svojou rodinou odísť. Deti sú prestrašené, ale aspoň sú v bezpečí,“ cituje Daily Telegraph Chádijú, ktorá do tábora Zátari prišla so siedmimi deťmi. Pochádza z mesta Hamá, po Sýrii putovala niekoľko mesiacov, kým sa dostala do tábora. Unikla od bojov do bezpečia, no ani v novom domove nemá ideálny život. Početné rodiny, ktoré boli doma zvyknuté žiť vo veľkých domoch, sa tiesnia v karavanoch alebo len v stanoch. „Raz ku mne priniesli pohár plný škorpiónov. Nech vidím, čomu sú ich deti vystavené,“ spomína Kleinschmidt.

Nevrátia sa skoro

Miestni ho považujú za „starostu“ tábora. Jeho primárnou úlohou je, aby ľudia mali jedlo, vodu, prípadne elektrinu. Denne to znamená prerozdeliť pol milióna krajcov chleba a 4,2 milióna litrov vody. Utečenci si spočiatku mysleli, že vojna sa čoskoro skončí a vrátia sa domov. To sa mení. Začínajú chápať, že v jordánskej púšti môžu ostať ešte roky. V tábore si preto hľadajú aj prácu. Trinásťročný Muḥammad namiesto školy opravuje topánky. „Naučil som sa to až tu v Jordánsku. V Sýrii som chodil do školy, ale tu musím zarábať peniaze,“ povedal pre Channel 4.

Fakty

Ako pomáhame - Človek v ohrození poslal 2500 eur na nákup chleba pre sýrskych civilistov. - Slovenská katolícka charita poslala 9-tisíc eur na pomoc sýrskym utečencom. - Slovenský UNICEF poslal 50-tisíc eur na pomoc sýrskym deťom.

Matúš Krčmárík, SME 04/09/2013

a prakticky druhého muža Vatikánu kritizovali za aféry, ktoré vyplávali na povrch počas éry predchádzajúceho pápeža Benedikta XVI. Išlo o sériu škandálov so zneužívaním

detí kňazmi, či s únikom dôverných dokumentov o korupcii a mocenskom boli vo Vatikáne.“

Pavel Achs
STV 05/09/2013

Reformátor a nepokoj „ultras“

Pápež František sa pustil do reforiem cirkvi, ale čoraz častejšie sa ozýva kritika z jej vnútra. Nespokojnosť prejavujú aj prívrženci ekonomiky neviditeľnej ruky

Tri špeciálne komisie, jeden bezpečnostný výbor, jedna „nevlastná“ encyklika a neortodoxný pastoračný prístup. Taká je zatiaľ približná bilancia doterajšieho Františkovo pontifikátu. „Pápežománia“ vďaka argentínskej hlave katolíckej cirkvi trvá aj naďalej. Duch aktuálnych reforiem vo Vatikáne nie je slabým vánkom. Skôr orkánom, ktorý spôsobuje energický pápež Bergoglio, rúcajúci mnohé doterajšie predstavy o pôsobení hlavy cirkvi. Vďaka nemu nadchýna aj nekatolíckej masy. Vo „vlastnom tábore“ však nachádza čoraz viac nepriateľov. Už počas rokovaní pred tohtoročným marcovým konkláve kardináli zostavili približný identikit budúceho pontifika a jeho úloh: zreformovať Rímsku kúriu, hlavný administratívny aparát najväčšej z kresťanských cirkví, najmä odstrániť duplicitu niektorých jej úradov a zefektívniť ich činnosť. Ďalej prehodnotiť pôsobenie Inštitútu pre náboženské diela (IOR), známeho ako Vatikánska banka, a predovšetkým zmeniť negatívny obraz katolíckej cirkvi v očiach svetovej verejnosti. Poslanie neúprosneho manažéra „s ľudskou tvárou“ padlo na Argentínčana Bergogliu, ktorý sa hneď pustil do práce.

Ako predchádzať škandálom

V polovici apríla vymenoval pápež osem členov špeciálnej kardinálskej pracovnej skupiny. Zaoberať sa má možnosťami revidovania organizácie a kompetencií kuriálnych úradov. Skupinu tvorí osem kardinálov a jeden sekretár v hodnosti biskupa. Vlastné zastúpenie v nej má každý kontinent, pričom pomerom 7:1 prevažujú kardináli z pastorácie. Koncom júna zriadil pápež dočasnú päťčlennú pápežskú komisiu s cieľom skúmania činnosti IOR. Povinnosť spolupracovať s komisiou majú nielen pracovníci IOR, ale aj predstavení, členovia a úradníci rozličných dikastérií, teda úradov Rímskej kúrie a ostatných vatikánskych pracovísk. Rozpustená bude po vyko-

naní stanovených úloh. A napokon bola 18. júla zriadená osemčlenná „Pápežská referenčná komisia na preskúmanie a usmernenie usporiadania ekonomickoadministratívnej štruktúry Svätej stolice“. Je zložená z ôsmich členov: odborníkov na právne, finančné a organizačné otázky, ktorí majú spolupracovať s kardinálskou komisiou ustanovenou v apríli. Okrem troch spomínaných komisií ustanovil František začiatkom augusta „finančný bezpečnostný výbor“. Jeho účelom bude koordinovať kompetentné autority Svätej stolice a Vatikánu v oblasti predchádzania praniu špinavých peňazí, financovania terorizmu a šírenia zbraní hromadného ničenia. V rovnakej oblasti upravila hlava Mestského štátu Vatikán aj miestne zákonodarstvo. Schválené boli doplnky Trestného zákonníka a ďalších právnych noriem, upravujúcich viaceré závažné zločiny. Jeden z nových zákonov priamo reaguje na kauzu Vatileaks a ostatné nedávne problémy, akým bolo aj zatknutie nuncia Sciarana. Právna norma upravuje špecifické trestné činy spáchané na území Vatikánu, ale aj tie mimo neho, ktoré ohrozujú štátnu bezpečnosť. Ide napríklad o prezradenie a poskytnutie dokumentov a informácií, únos, spreneveru, vydieranie alebo zneužitie funkcie. Maximálna trestná sadzba v najmenšom štáte sveta bola zvýšená na 35 rokov odňatia slobody.

Čo robiť s IOR?

Aj napriek značnému úsiliu pri reforme hospodárskych a finančných štruktúr Vatikánu nemá 76-ročný pápež jasno v tom, aký by mal byť osud takzvanej Vatikánskej banky. „Niektorí hovoria, že by bolo lepšie mať banku, iní tvrdia, že by sa mala zatvoriť. Verím práci, ktorú vykonali zamestnanci IOR a (pracovná) komisia. Netuším, aký bude výsledok: mali by sme skúsiť pozrieť sa, čo funguje. Nech sa už s IOR stane čokoľvek, to, čo treba, je transparentnosť a česťnosť,“ povedal novinárom na palube lietadla, letiac z nedávnych Svetových dní mládeže v Riu de Janeiro. Samotný inštitút zažil pred časom aj personálne otrasy. Výkonný riaditeľ Paolo Cipriani a jeho zástupca

Massimo Tulli odstúpili zo svojich funkcií. Obaja sa rozhodli, že tento krok bude v najlepšom záujme IOR aj Svätej stolice. Na uvoľnené miesto vymenoval predseda dozornej rady Ernst Von Frayberg dvoch odborníkov z bankového sektora. Výkonným riaditeľom IOR sa stal Rolando Marranci a jeho zástupcom Antonio Montaresi. Zlepšiť dojem neslávne známeho inštitútu sa von Frayberg usiluje aj spustením osobitej internetovej stránky.

Kritika zvnútra

Hoci sa František pustil do reforiem „s vyhrnutými rukávmi“ a teší sa obľube dokonca aj u tých najhorlivejších odporcov katolíckej cirkvi, čoraz častejšie sa ozýva kritika z jej vnútra. Katolícki „ultras“, teda tradicionalisti, pre ktorých sa alfou a omegou stalo slávenie bohoslužieb podľa takzvaného starého obradu (lat. *Vetus ordo*), sa nemôžu zmieriť s niektorými zjednodušujúcimi prvkami pápežovej liturgie a jeho bezprostredným vystupovaním. Nezriedka sa stáva, že pontifik je doslova „na roztrhanie“ pri početných stretnutiach s verejnosťou, ako sa to ukázalo aj počas spomínanej cesty do Brazílie. František podľa svojich kritikov nie je dostatočne „pápežský“. „Ako môžem milovať pápeža, ktorý si ani nepraje byť pápežom“, napísala na svojom blogu Katrina Fernandez, reprezentantka konzervatívneho tábora o svojom rozčarovaní. Narážala tým na zvyk, ktorý si František osvojil už po svojom zvolení 13. marca, odkedy o sebe hovorí radšej ako o „rímskom biskupovi“ než o pápežovi. Každý pápež je totiž zároveň hlavou diecézy Večného mesta. Ešte väčší rozruch vyvolali jeho nedávne vyjadrenia o homosexuáloch. Po prvýkrát v dejinách zaznelo na verejnosti z úst hlavy katolíckej cirkvi slovo gay. A to dokonca v súvislostiach, aké nikto tak skoro nečakal. Nespokojnosť sa prejavuje aj v radoch stúpencom ekonomiky *laissezfaire*. Vo viacerých svojich kázňach a príhovoroch František varuje pred nebezpečenstvom konzumizmu, neregulovaného trhu a ignorovaním chudoby vo svete. Paradoxne, v tejto oblasti, ako aj v reforme

vatikánskeho zákonodarstva iba pokračuje v línii svojho predchodcu. Aj Benedikt XVI. prijal niektoré závažné právne normy a jeho vyjadrenia o kapitalizme voľného trhu a utilitaristickej ideológii boli často ešte ostrejšie.

Priateľ ľudu

Práve emeritný pápež je aj naďalej referenčným bodom nového pontifikátu. Neovplyvňuje síce Františka vo výkone jeho funkcie, ale je skutočným pôvodcom jeho prvej encykliky *Lumen fidei* (Svetlo viery). Venovaná je téme viery a pápež Ratzinger ju vzhľadom na svoju rezignáciu nestihol vydať. Osvojený text s určitými doplnkami pod vlastným menom publikoval napokon František, ktorý ho nazval „encyklikou štyroch rúk“. Rýchle pracovné tempo a viaceré inovatívne prvky sú poznávacím znamením pápeža „z konca sveta“, ako sa František sám nazval tesne po svojom zvolení. Aj vďaka tomu – a navzdory internej kritike – si pomerne úspešne získava „mysle a srdcia“ ľudí na celej planéte. O tom prednedávnom v jednom z rozhovorov hovoril aj newyorský arcibiskup, kardinál Timothy Dolan, sám známy svojou žoviálnosťou: „Keď sa ráno prechádzam a hovorím so smetiárom alebo s policajtom, alebo taxikárom, čašníkom, či s majiteľmi pohostinstiev, všetci milujú tohto chlapíka. Je to v podstate jednohlasné.“ Marián Sekerák Autor je politológ a spoluautor portálu Svetkrestanstva.sk

Ako môžem milovať pápeža, ktorý si ani nepraje byť pápežom?, pýtajú sa tradicionalisti.

Marián Sekerák, SME, 5.9.2013

Vatikán odvolal arcibiskupa Weselowského

Vatikán odvolal arcibiskupa Józefa Weselowského pre podozrenia zo sexuálneho zneužívania detí. Poľský nuncius obťažoval ministrov a stýkal sa s nepľnoletými prostitutkami, čo údajne zachytila aj videonahrávka. Weselowski pôsobil ako pápežský vyslanec najmenej v desiatich krajinách.

Rádio VIVA, 05/09/2013

Arcibiskupské porovnanie

Chlapci, či chlapi všetci máme jedno spoločné. Od malička sa medzi sebou neustále porovnáваме. Nevyhol sa tomu ani nový trnavský arcibiskup Ján Orosch, ktorý si vzal na mušku svojho predchodcu, odvolaného Róberta Bezáka. A budete prekvapení, čo ho vlastne trápi. Nový trnavský arcibiskup sa postáždžoval, nielen Róbert Bezák má charizmu, ale ani ostatní biskupi nie sú žiadni suchári.

Ján Orosch, trnavský arcibiskup: „Oveľa viac kilometrov, ako pán Bezák, najazdí nitriansky pán biskup Judák.“

Redaktor: „A pri porovnávaní s Bezákom prišlo aj na hudobné schopnosti.“

Ján Orosch, trnavský arcibiskup: „Pán arcibiskup mal síce rád hudbu, ale hudobníkom, gitaristom a starým bigbít'ákom som ja.“

Redaktor: „Súčasný versus bývalý trnavský arcibiskup, kto z nich má teda väčší hudobný talent? Zdá sa, že súčasný trnavský arcibiskup, čo sa

týka hudby, skutočne pôsobí istejšie. Keď sa však spýtate ľudí, kto im je sympatickejší, odpoveď je zväčša jasná. Bezák, alebo Orosch?“

Trnavčanka: „Ja ako neveriaca hovorím Bezák.“

Trnavčanka: „Bezák.“

Trnavčanka: „Bezák.“

Trnavčanka: „Je taký ľudskejší, sa mi zdá.“

Redaktor: „Podľa klinického psychológa ak dvaja robia to isté, neznamená to automaticky, že to rovnako pôsobí na ľudí. A v prípade charizmy to platí dvojnásobne.“

Karol Kleinmann, klinický psychológ: „S tým sa musíte narodiť, musíte mať určité tie psychické vlastnosti, hlavne emocionálnu stabilitu a musíte mať aj určitý primeraný vzhľad k tomu.“

Redaktor: „Podľa Bezáka bola práve žiarlivosť ostatných biskupov na jeho popularitu jedna z možných príčin odvolania z postu trnavského arcibiskupa.“ Rado Igaz, Markíza, 03/09/2013

Bezákovi priaznivci chcú prítvrdiť

Chystajú sa na hromadné návštevy slovenských a českých arcibiskupov

Protesty z ulíc sa presunú do arcibiskupských palácov v Česku i na Slovensku! Organizovaná skupina takmer päťsto podporovateľov odvolaného trnavského arcibiskupa Róberta Bezáka mení taktiku. Tento víkend sa stretnú v pražskom benediktínskom kláštore a dohodnú sa na termínoch návštev slovenských a českých arcibiskupov.

Bezákovi podporovatelia, veriaci aj kňazi, sa zoskupujú v českých i slovenských arcidiecézach. Napísali list, ktorým chcú oslovit' svojich biskupov. „S dôverou sa obraciame na vás ako na svojho duchovného pastiera. Sme zmätení a znepokojení kauzou niekdajšieho trnavského arcibiskupa Róberta Bezáka. Apoštolskou vizitáciou litoměřického biskupa Jana Baxanta sa do tohto procesu bezprostredne zapojili aj českí biskupi. Sú teda o nej veľmi dobre informovaní,“ uvádza sa v českej verzii listu. Arcibiskupov plánujú Bezákovi stúpenci navštíviť čím skôr.

„Žiaden oficiálny dekrét pápeža Františka o zaradení pána arcibiskupa na nejaký post v zahraničí nepríde. Ak predsa len, tak až potom, keď začne

situácia cirkvi na Slovensku prerastať cez hlavu a ona sama začne mať záujem, aby Bezák odišiel do zahraničia,“ tvrdí jeden z organizátorov akcie. Spolu s kolegami tvrdí, že ak sa situácia čím skôr nezmení, môže byť už neskoro.

Vznikne Bezák-tour?

Obľúbeného a uznávaného arcibiskupa by jeho priaznivci najradšej videli niekde v blízkom zahraničí. „Diecéza pána arcibiskupa nemá geografické hranice. Je to diecéza sympatizantov a ľudí dobrej vôle. Preto budú vznikať mnohé zájazdové iniciatívy, ba dokonca možno aj špecializované cestovné kancelárie typu Bezák-tour, ktoré budú vozit' pútnikov za ich pastierom. Treba len nájsť diecézu, ktorej sídelný biskup situáciu zvládne napriek tlakom, ktoré prídu,“ presvedčivo tvrdí priaznivec Róberta Bezáka, ktorý si neželá zverejniť meno.

Na internetovej stránke, cez ktorú skupina spolu komunikuje, sa každý deň registrujú noví aktívni priaznivci Róberta Bezáka. Odvolaný arcibiskup tieto aktivity nekomentuje. „Nebudem sa už vyjadrovať pre médiá. Pôsobil by som dojemom disidenta,“ tvrdí Róbert Bezák. Plus jeden deň 04/09/2013